

7P

Molles i amortidors

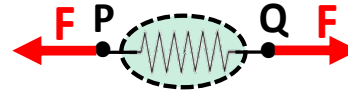
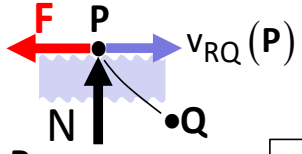
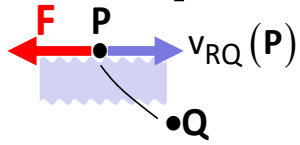

Contacte partícula superfície

Condicions límit d'enllaç

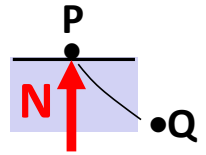
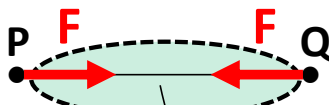
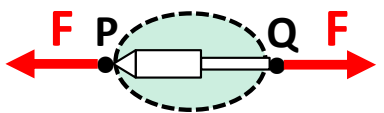
Classificació de forces d'interacció

Forces formulables

ρ = separació entre **P** i **Q**

- (1) $F_{Q \leftrightarrow P} = f(\rho)$
- Directes: $F_{Q \leftrightarrow P} = G(m_P m_Q / \rho^2)$
- Indirectes: $\Delta F_{Q \leftrightarrow (EI) \leftrightarrow P} = k \Delta \rho$
- (2) $F_{Q \leftrightarrow P} = f(\dot{\rho})$
friccions
- Directes: {
- Coulomb: $F_{Q \leftrightarrow P} = \mu N$
  - viscós: $F_{Q \rightarrow P} = c v_{RQ}(P)$
- Indirectes: $F_{Q \leftrightarrow (EI) \leftrightarrow P} = c \dot{\rho}$

Forces no formulables

- (3) Enllaç $F_{Q \leftrightarrow P} = ??$
- Directes:
- Indirectes: fil inextensible
- (4) Actuadors - Indirectes: $F_{Q \leftrightarrow P} = ??$ incògnita
- $F_{Q \leftrightarrow P} = F(t)$ dada
-

Forces formulables

ρ = separació entre **P** i **Q**

(1) $F_{Q \leftrightarrow P} = f(\rho)$

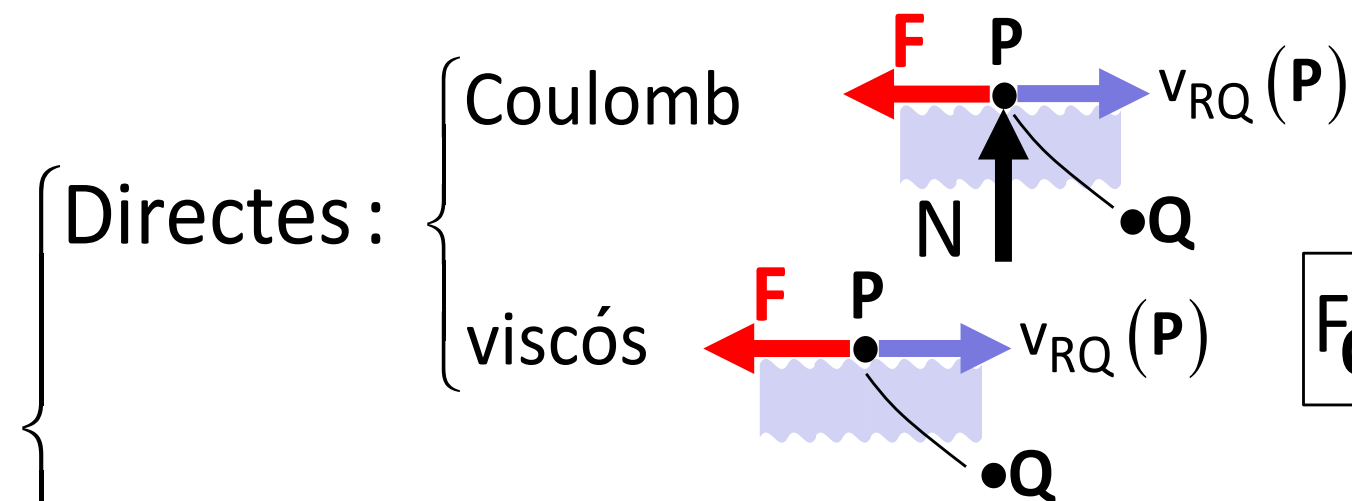

$$F_{Q \leftrightarrow P} = G \left(m_P m_Q / \rho^2 \right)$$

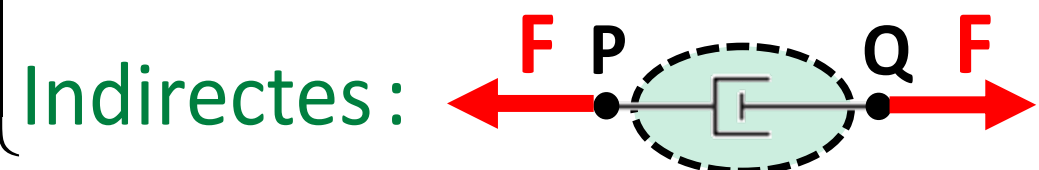
$$\Delta F_{Q \leftrightarrow (EI) \leftrightarrow P} = k \Delta \rho$$

(2) $F_{Q \leftrightarrow P} = f(\dot{\rho})$
friccions

$$F_{Q \leftrightarrow P} = \mu N$$

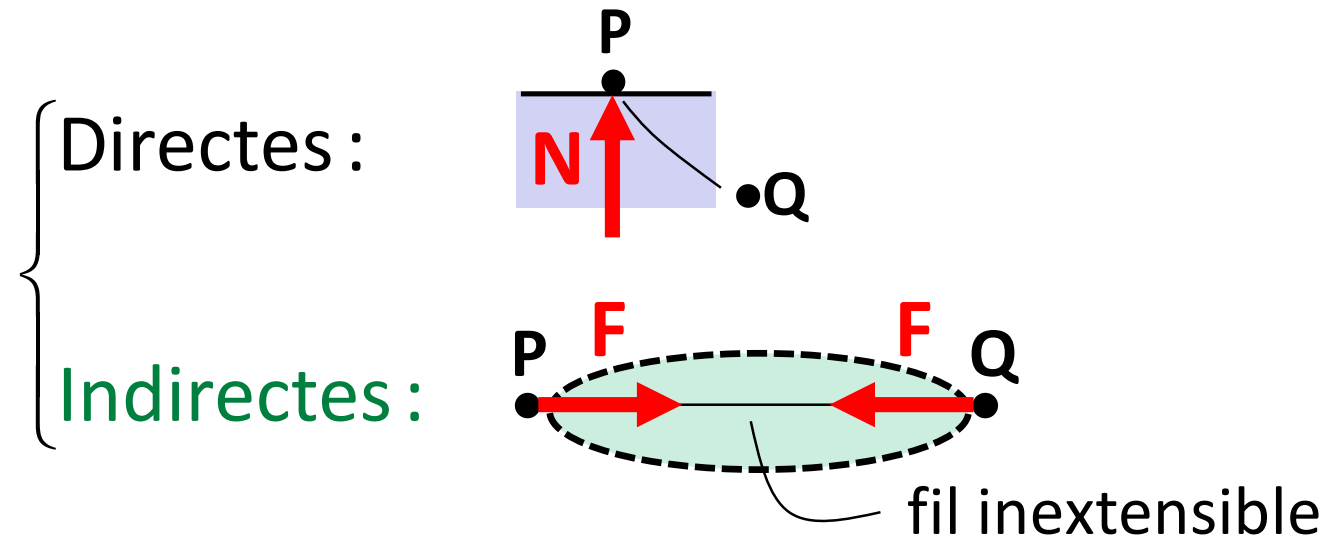
$$F_{Q \rightarrow P} = c v_{RQ}(P)$$

$$F_{Q \leftrightarrow (EI) \leftrightarrow P} = c \dot{\rho}$$

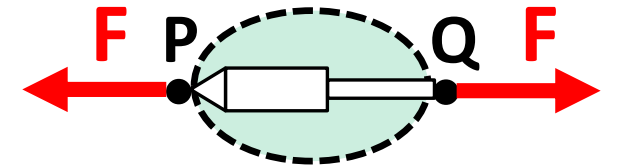
Forces no formulables

(3) Enllaç $F_{Q \leftrightarrow P} = ??$

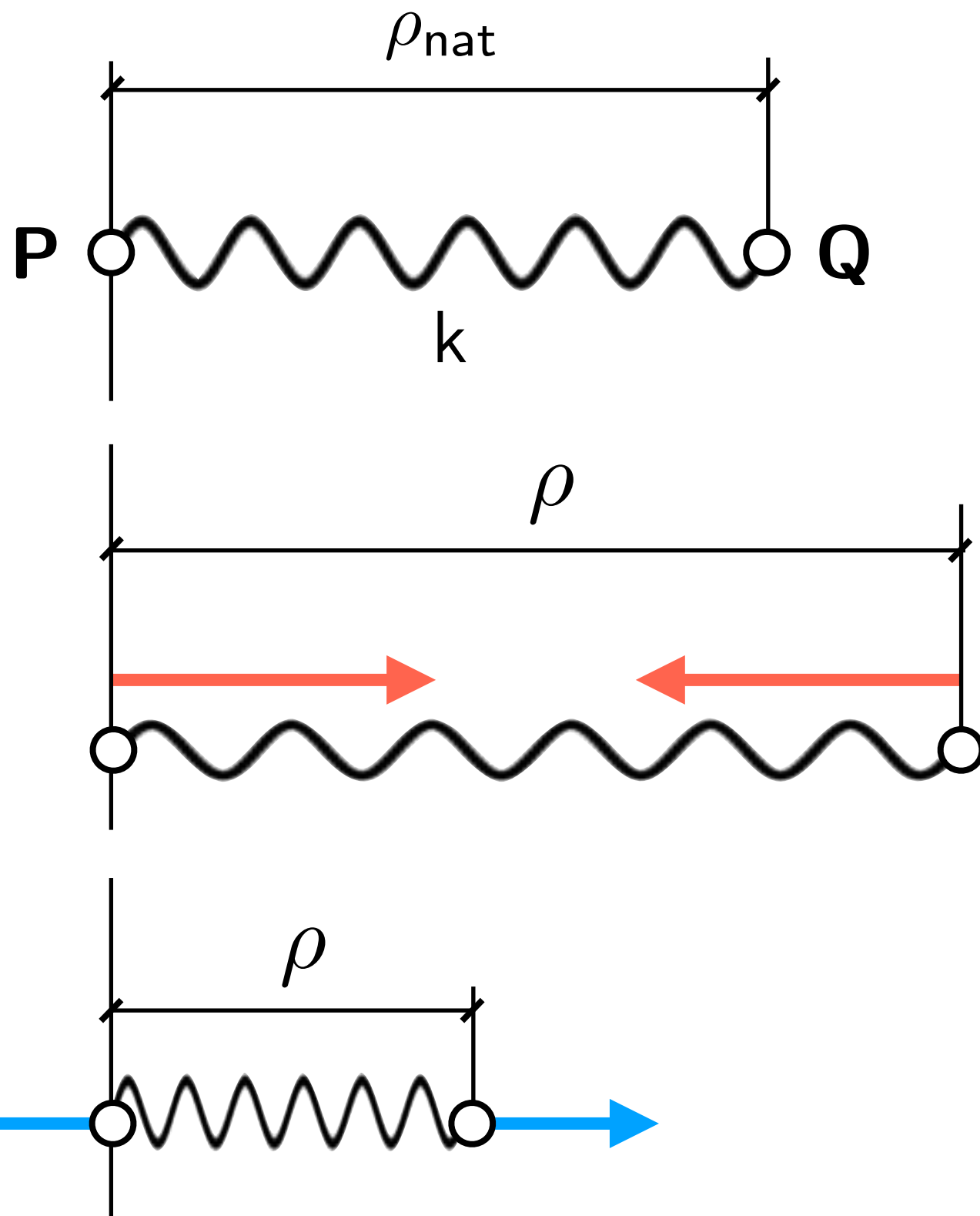

(4) Actuadors - Indirectes:

$$\begin{cases} F_{Q \leftrightarrow P} = ?? & \text{incògnita} \\ F_{Q \leftrightarrow P} = F(t) & \text{dada} \end{cases}$$

Molles i amortidors

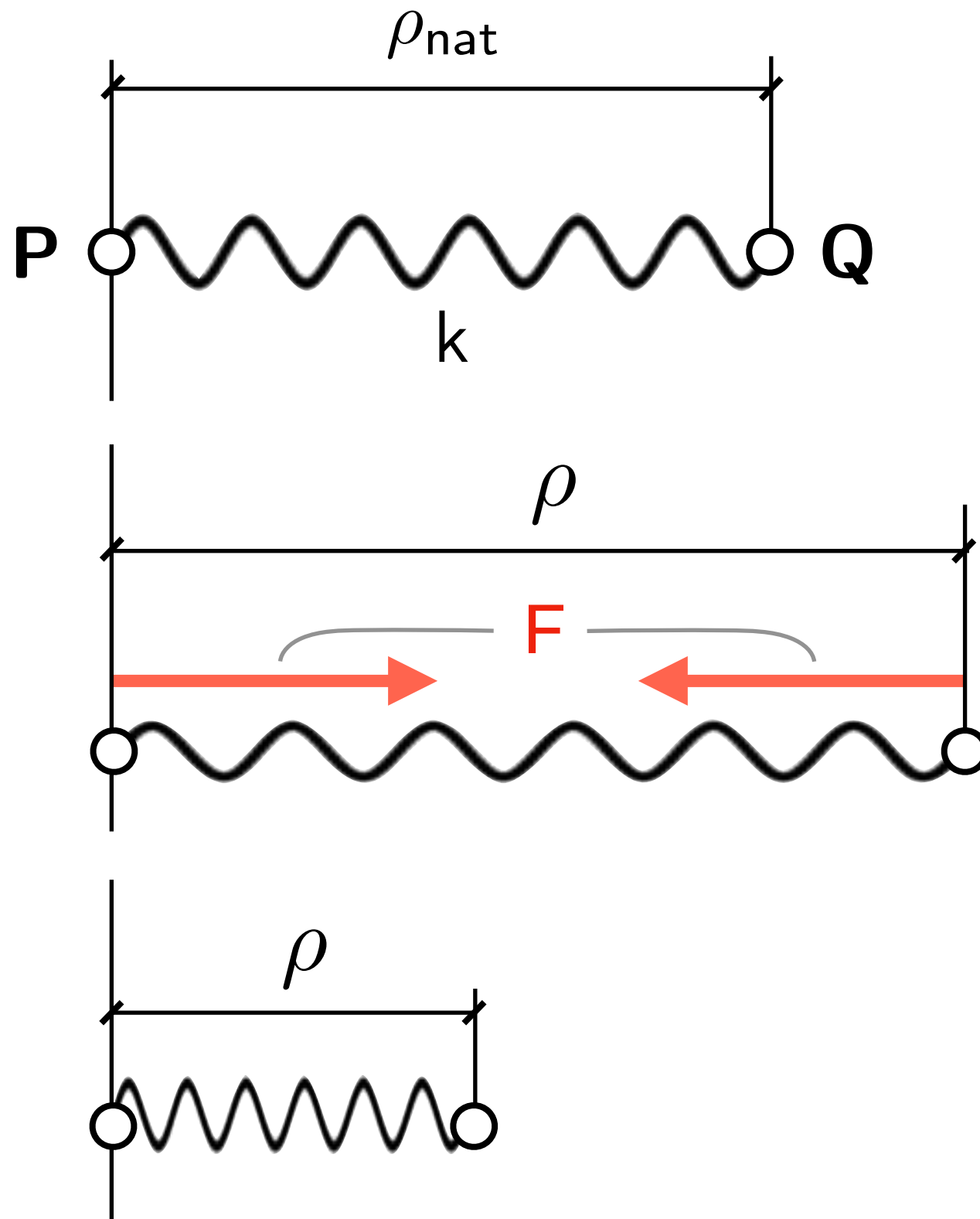
Molla distesa

L'estirem

$$\rho > \rho_{\text{nat}}$$

L'escurcem

$$\rho < \rho_{\text{nat}}$$

Si la dibuixem atractiva

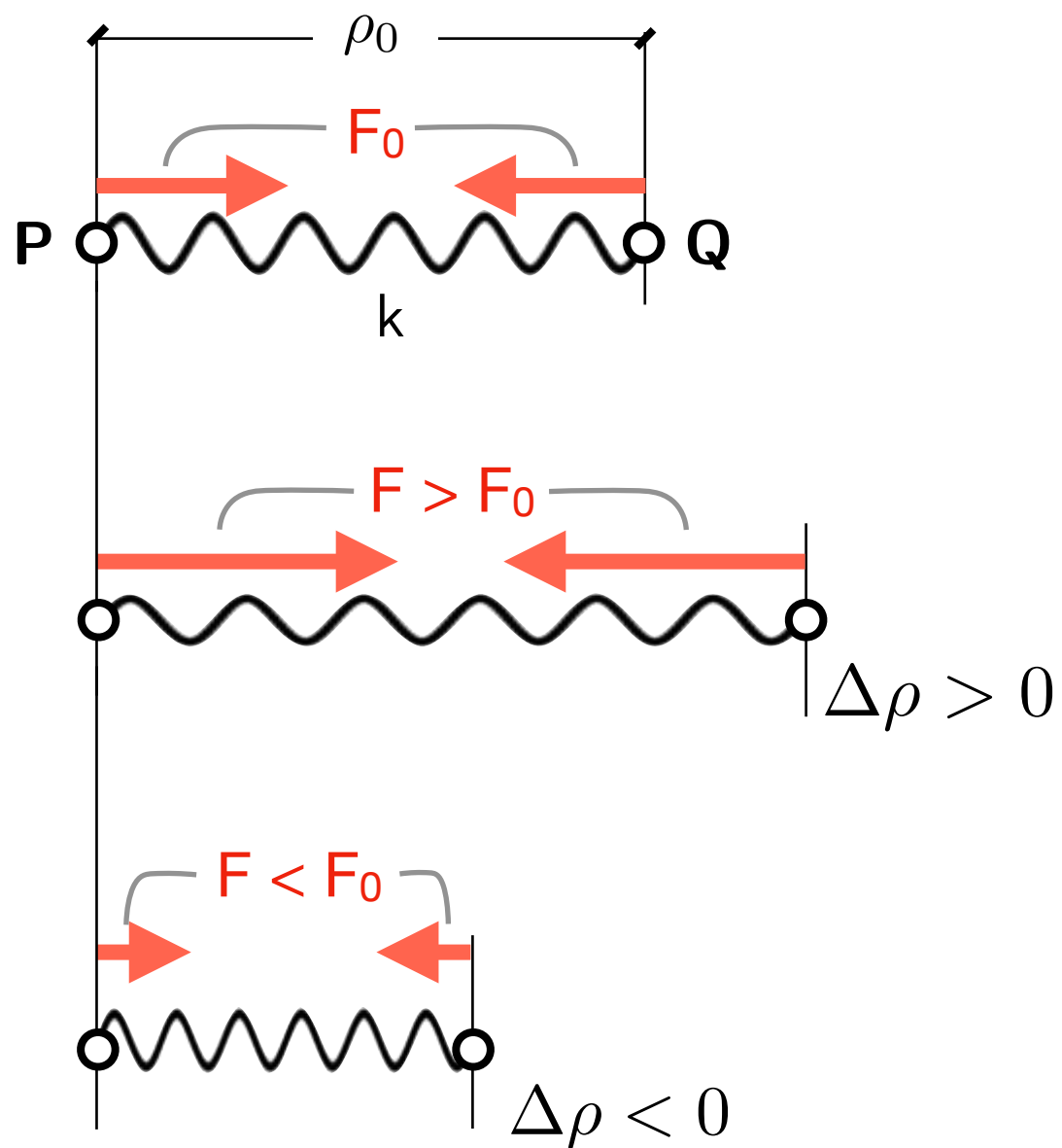
$$F = k \underbrace{(\rho - \rho_{\text{nat}})}_{\Delta \rho}$$

Criteri d'atracció

$$F_{\text{molla}}^{\text{at}} = F_0 + k \Delta\rho$$

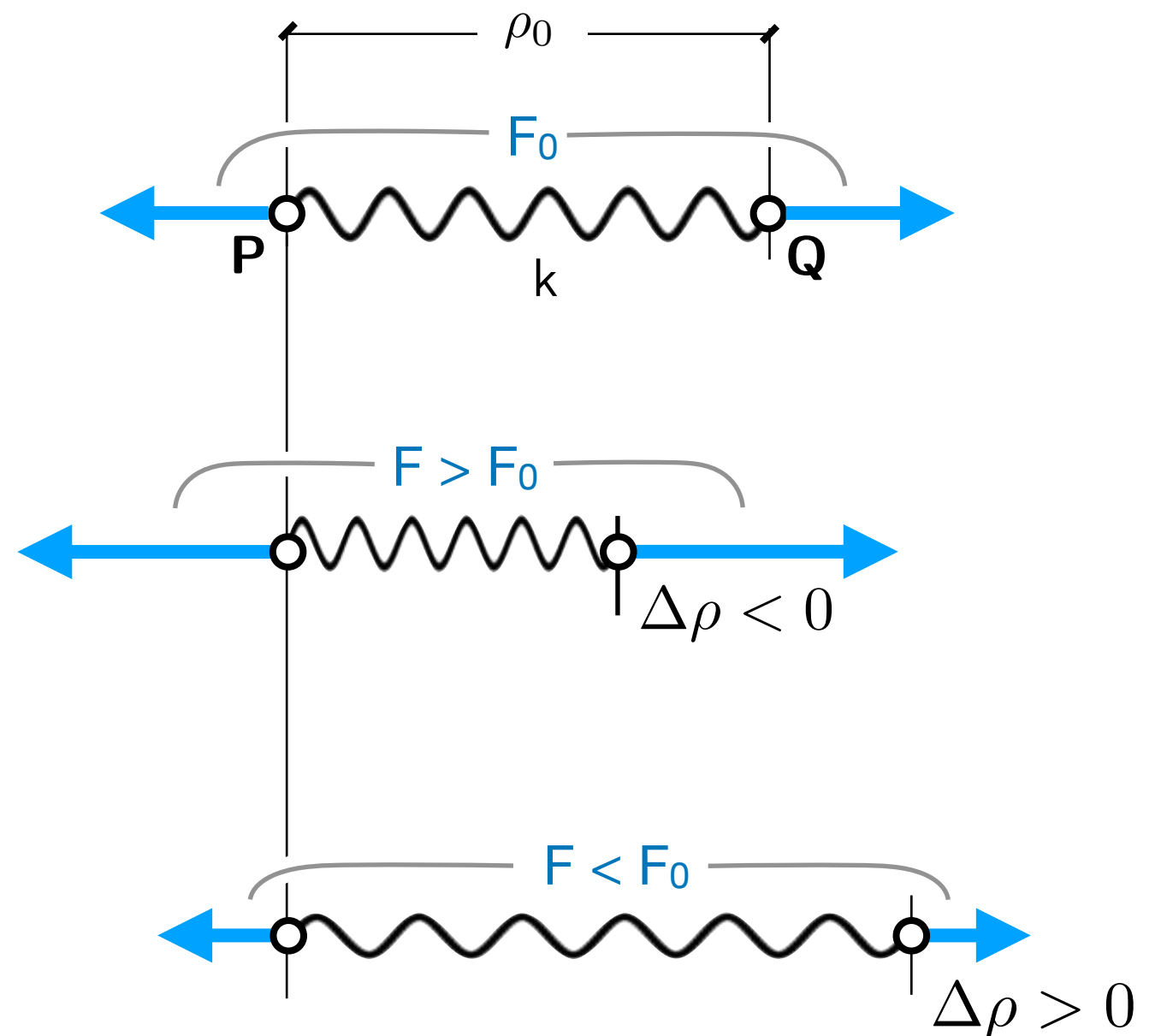
Config. inicial: atracció

Criteri de repulsió

$$F_{\text{molla}}^{\text{at}} = F_0 - k \Delta\rho$$

Config. inicial: repulsió

Criteri d'atracció

$$F_{\text{molla}}^{\text{at}} = F_0 + k \Delta\rho$$

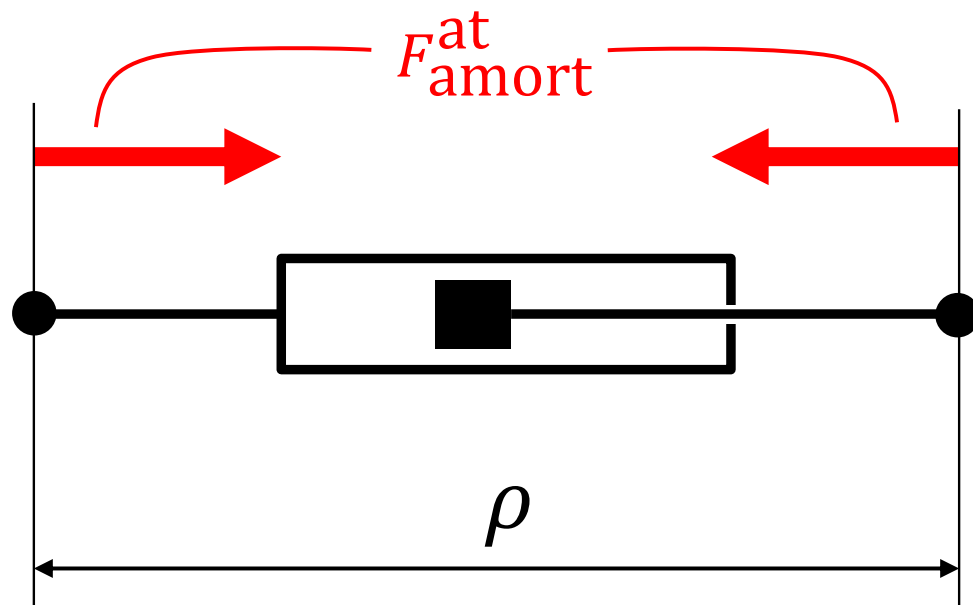
Criteri de repulsió

$$F_{\text{molla}}^{\text{at}} = F_0 - k \Delta\rho$$

Cal formular-los en funció de les coordenades
que descriuen la configuració del sistema

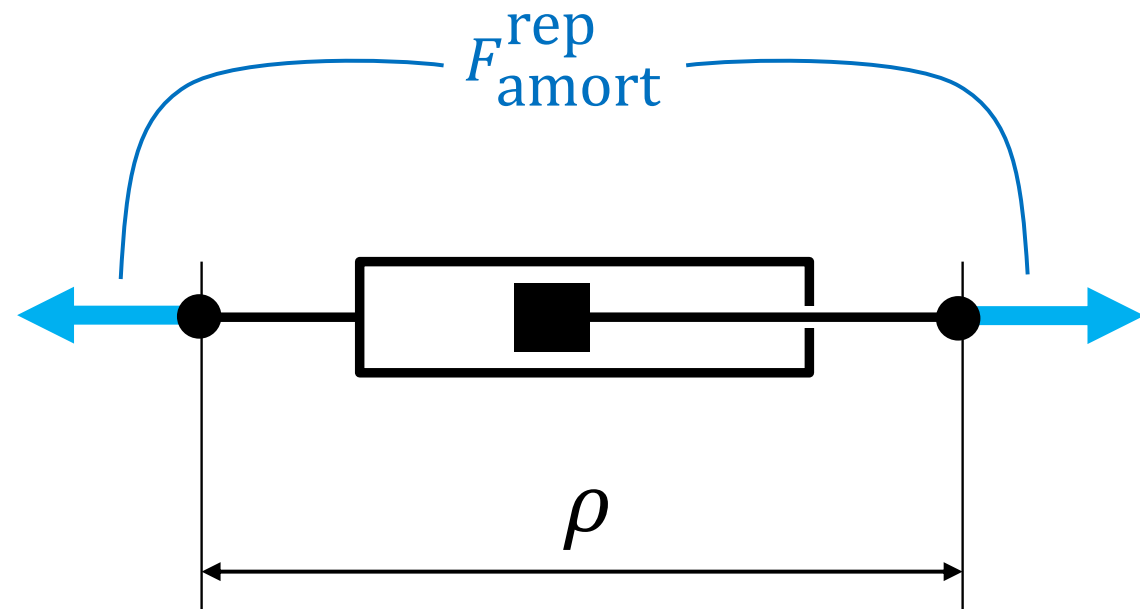
Criteri d'atracció

$$F_{\text{amort}}^{\text{at}} = c \cdot \dot{\rho}$$

Criteri de repulsió

$$F_{\text{amort}}^{\text{rep}} = -c \cdot \dot{\rho}$$

Si amortidor muntat
en paral·lel amb molla

Formulem molla i amortidor
amb MATEIX criteri

Criteri d'atracció

$$F_{\text{amort}}^{\text{at}} = c \cdot \dot{\rho}$$

Criteri de repulsió

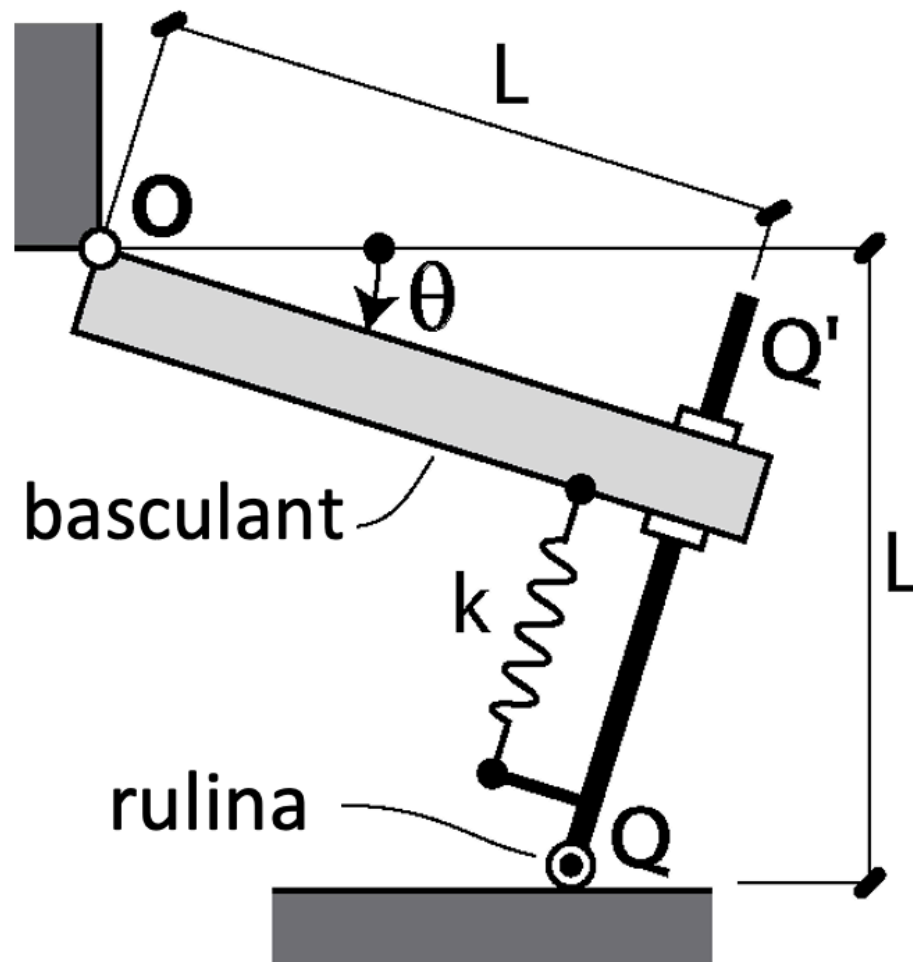
$$F_{\text{amort}}^{\text{rep}} = -c \cdot \dot{\rho}$$

Cal formular-los en funció de les coordenades
que descriuen la configuració del sistema

Exercicis molles i amortidors

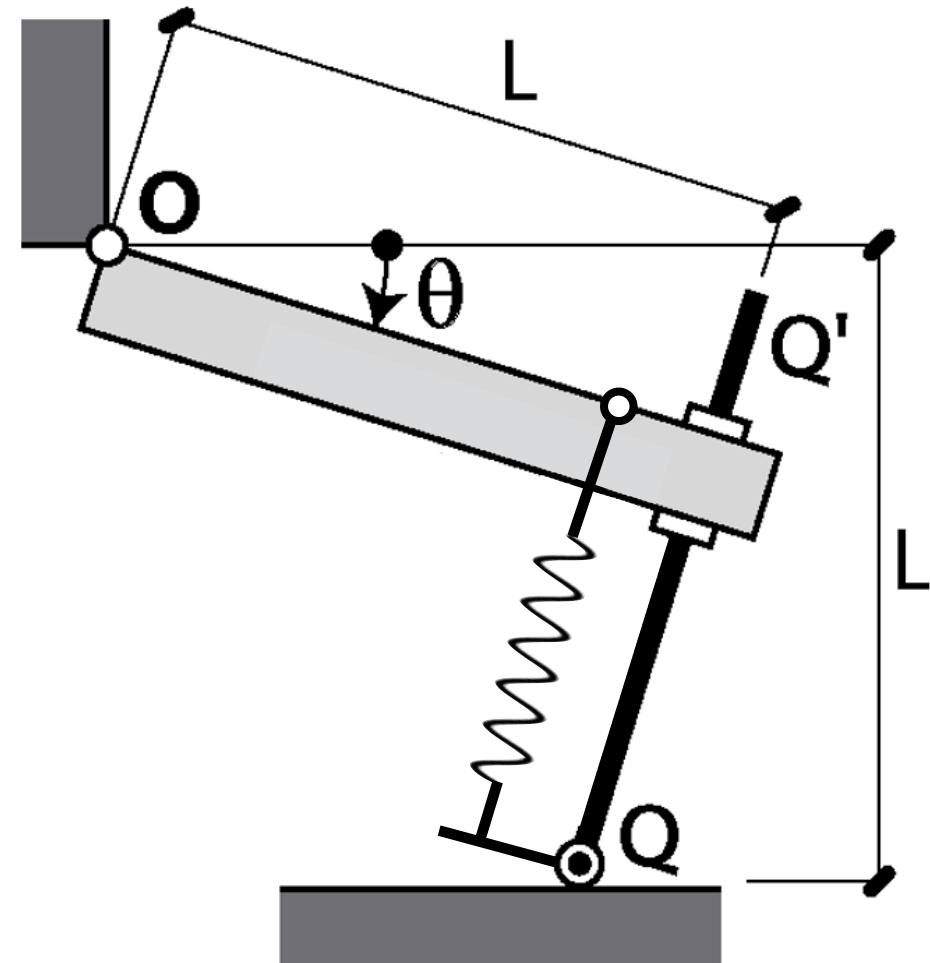
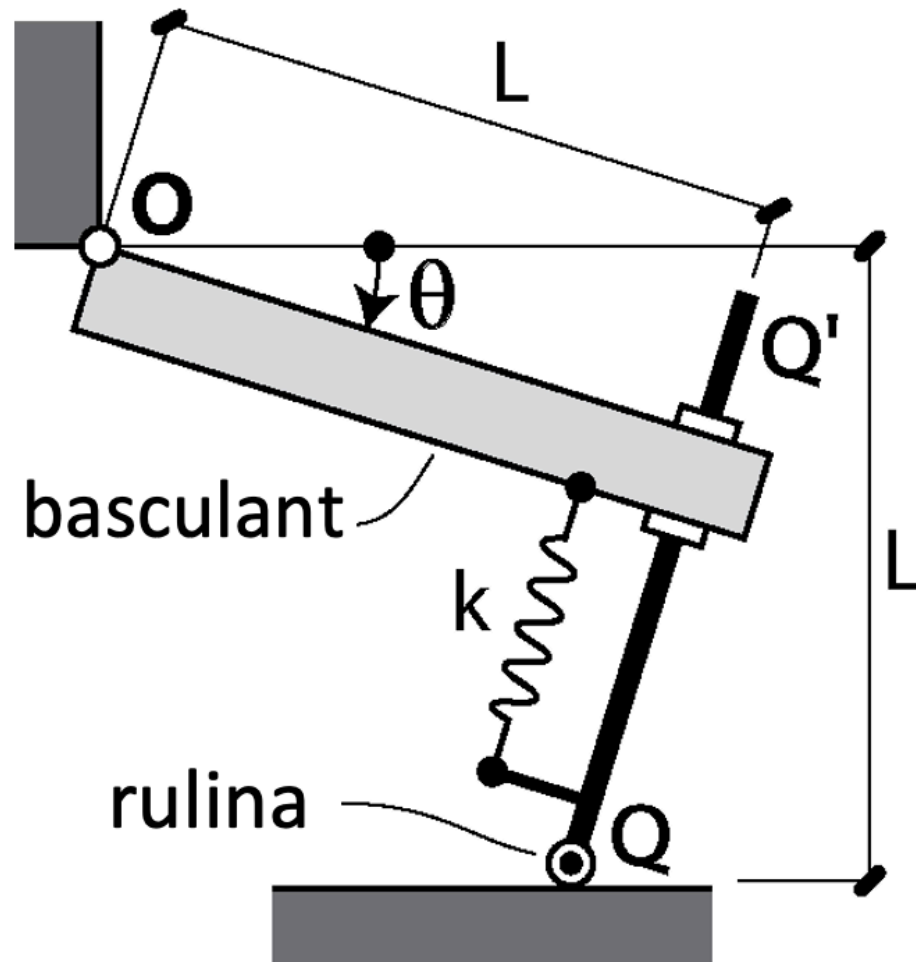
La barra **QQ'** liscia respecte del basculant
 Equilibri per a $\theta = 0$, $F_m(\theta = 0) = F_0$

$F_{molla}^{rep}(\theta)$?

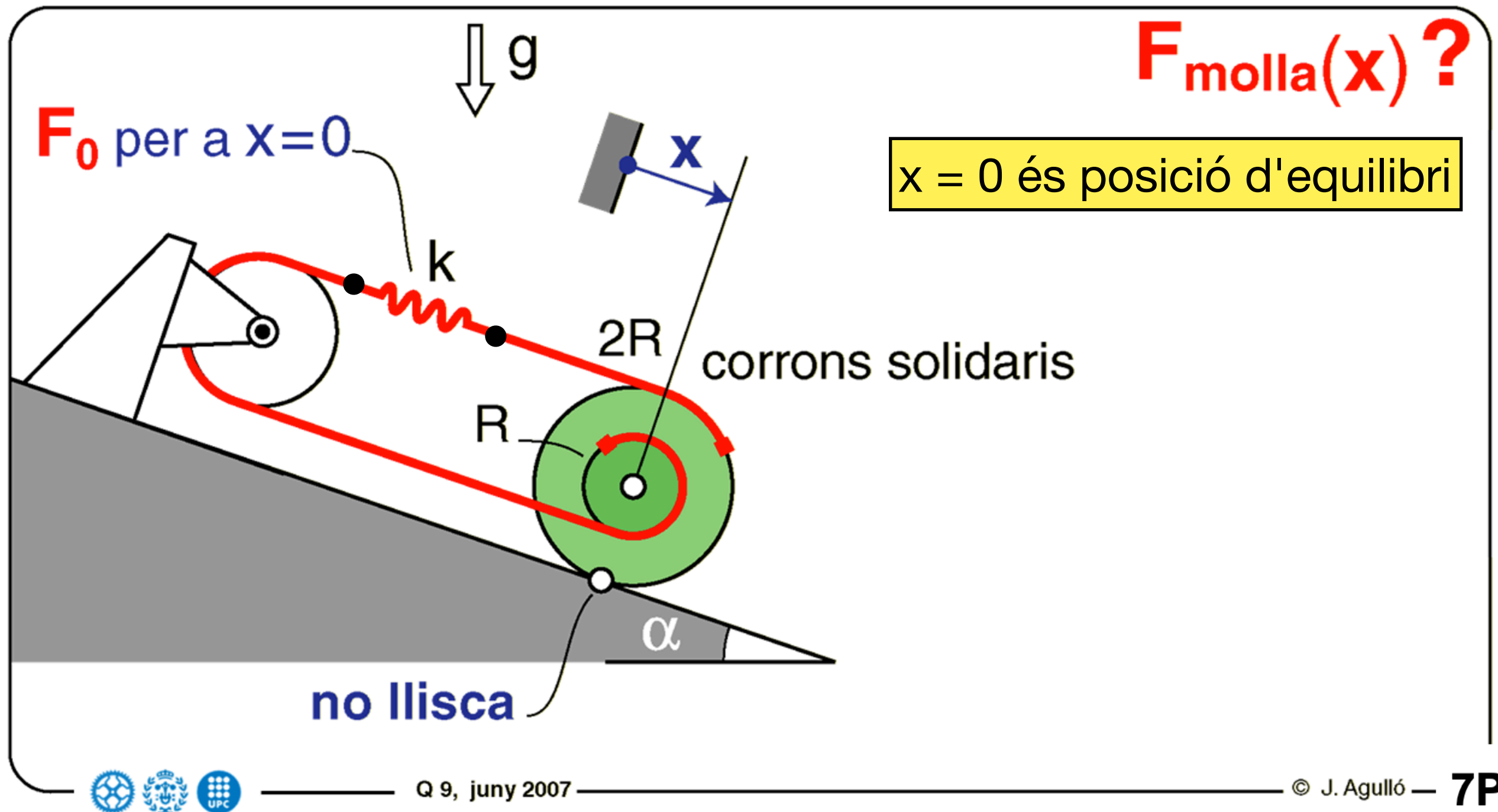

La barra **QQ'** liscia respecte del basculant
 Equilibri per a $\theta = 0$, $F_m(\theta = 0) = F_0$

$F_{\text{molla}}^{\text{rep}}(\theta)$?

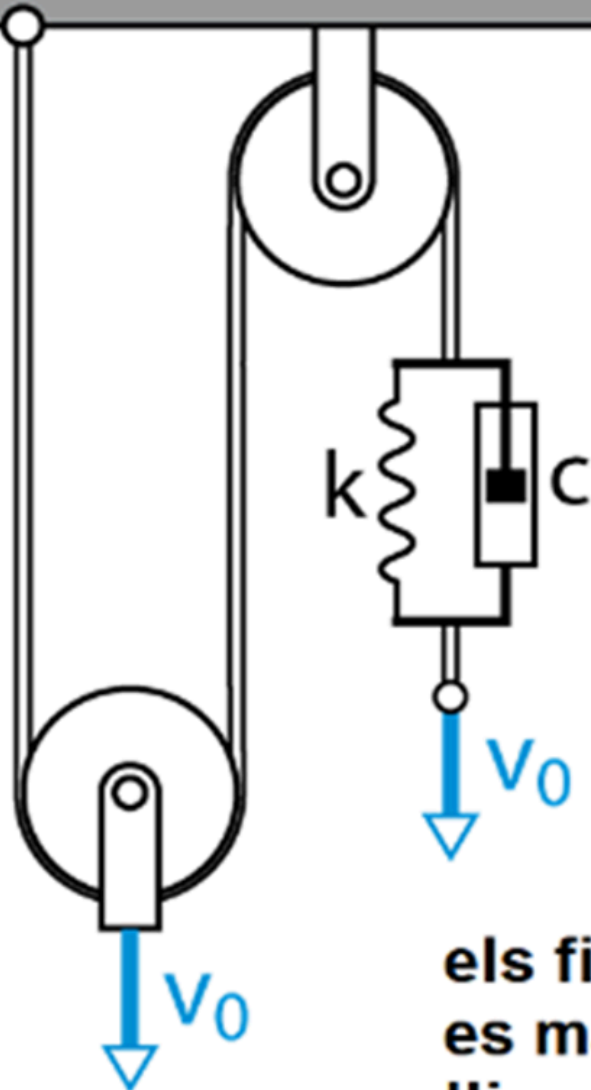

Molla acoplada a fil inextensible enrotllat a corrons

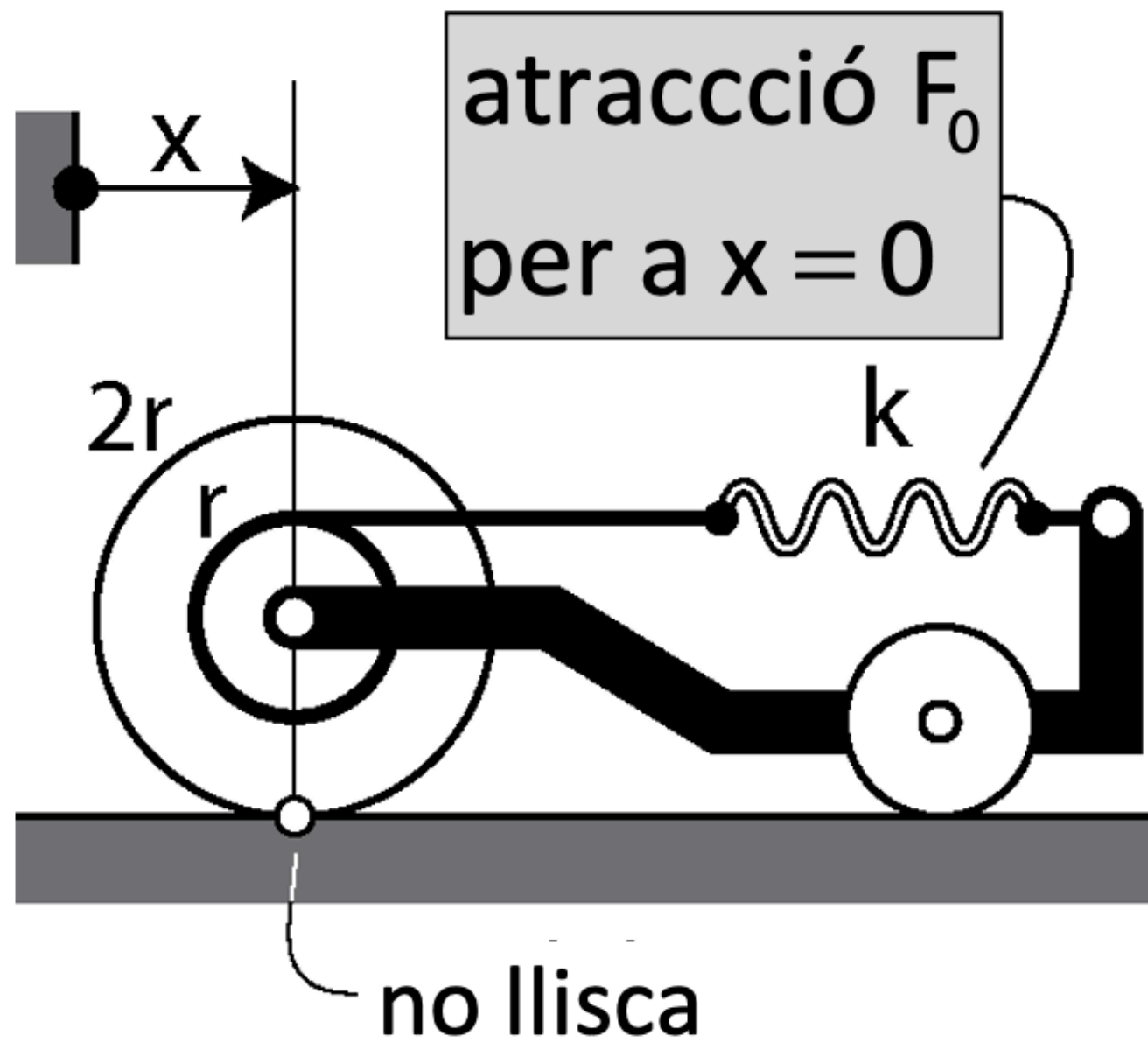

força de l'amortidor?

els fils són inextensibles,
es mantenen tibats i no
llisquen sobre les politges

$F_{\text{atracció molla}}(x) ?$

Aquí és x

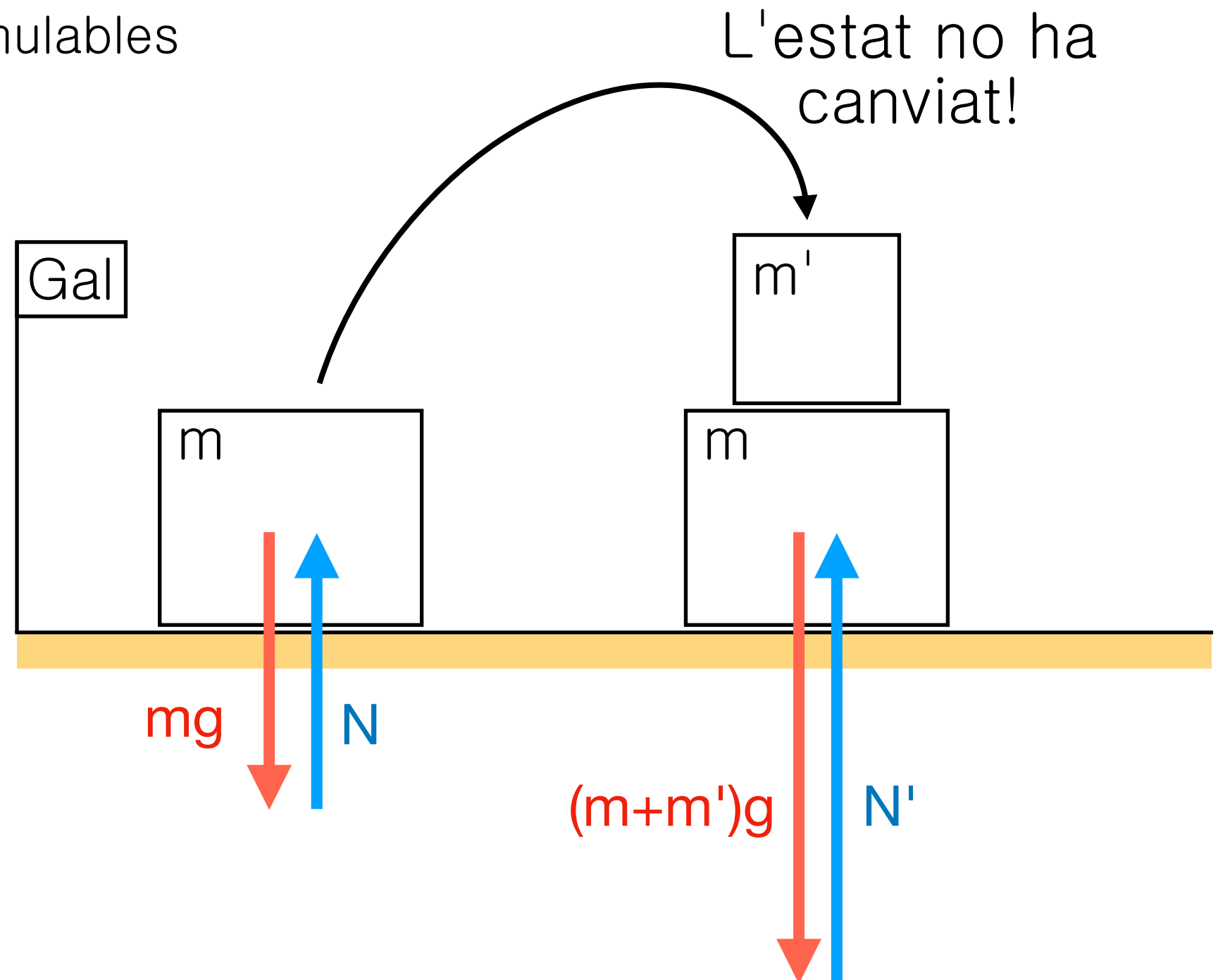
Contacte partícula–superfície

Condicions límit d'enllaç

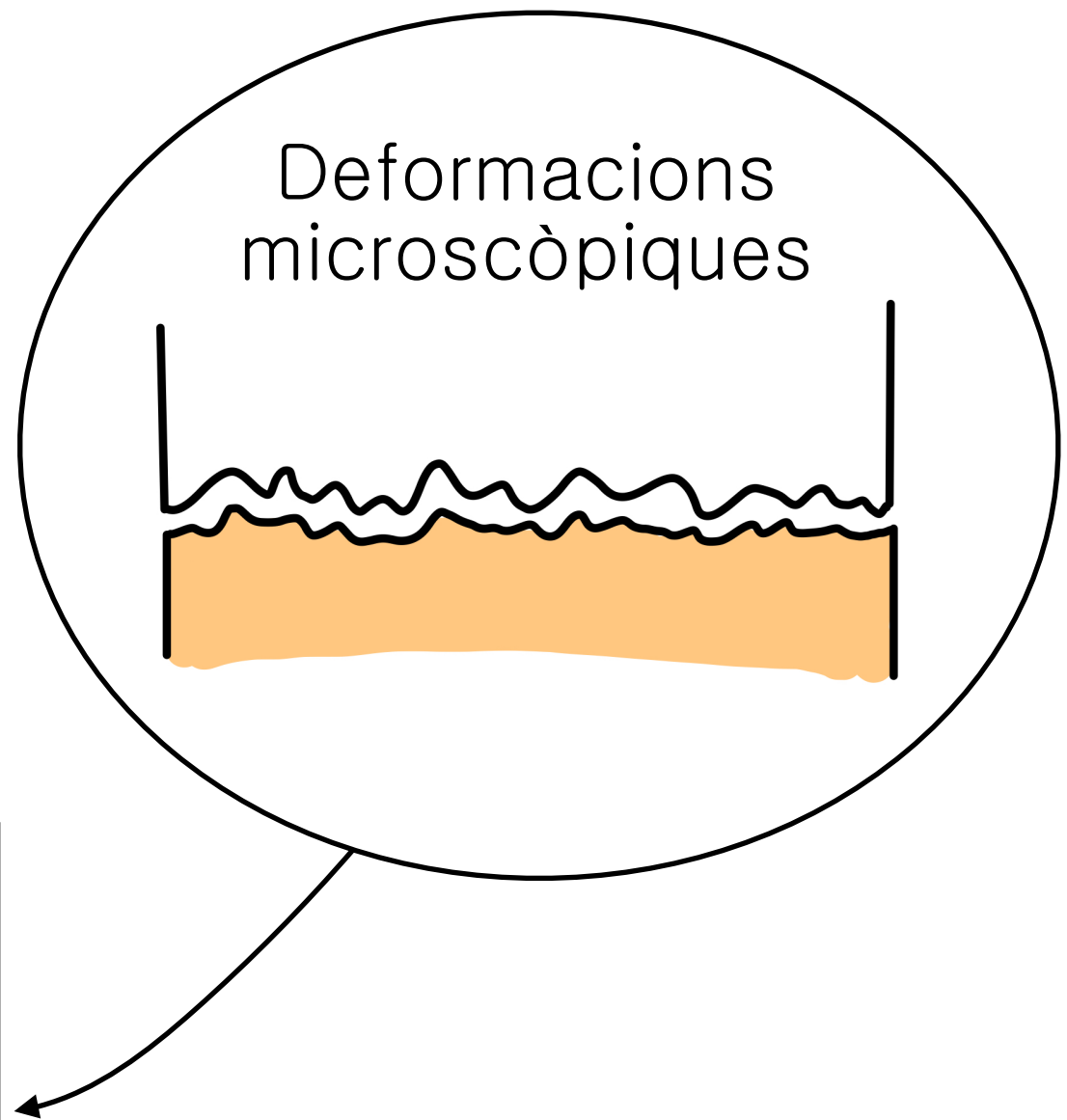
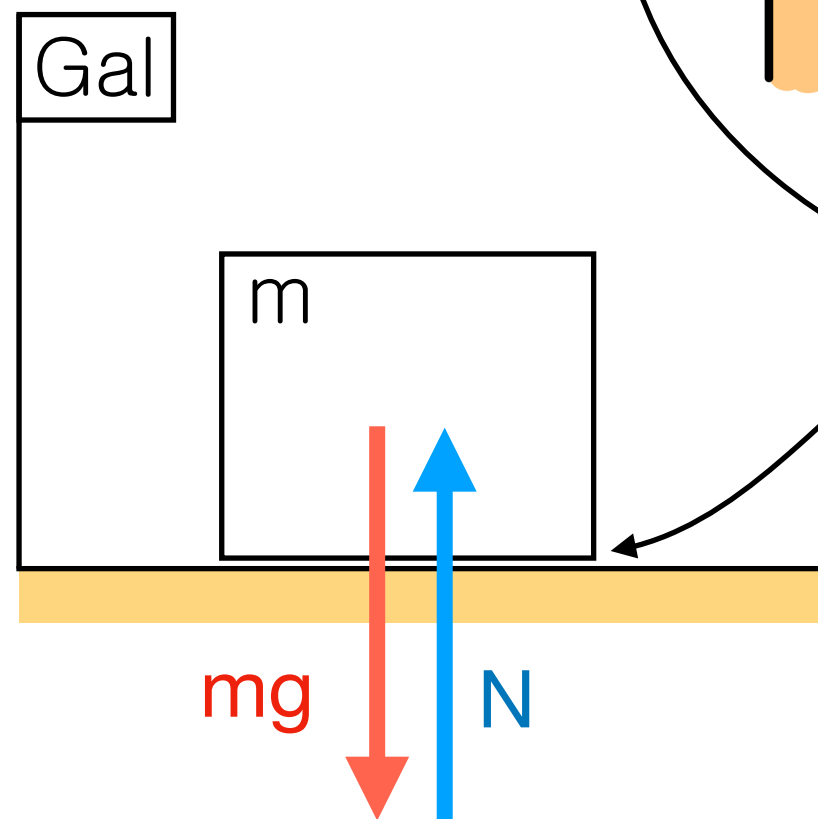
Forces d'enllaç

- Restringeixen el moviment relatiu entre partíc. per garantir un enllaç
- Prenen el valor que calgui per garantir l'enllaç
- No formulables

Gravetat ✓
Molles ✗
Fricció ✗
Actuadors ✗
Enllaç ✓

A què es
deuen?

Condicions límit d'enllaç

Per garantir l'enllaç

$$N < N_{\text{rotura}}$$

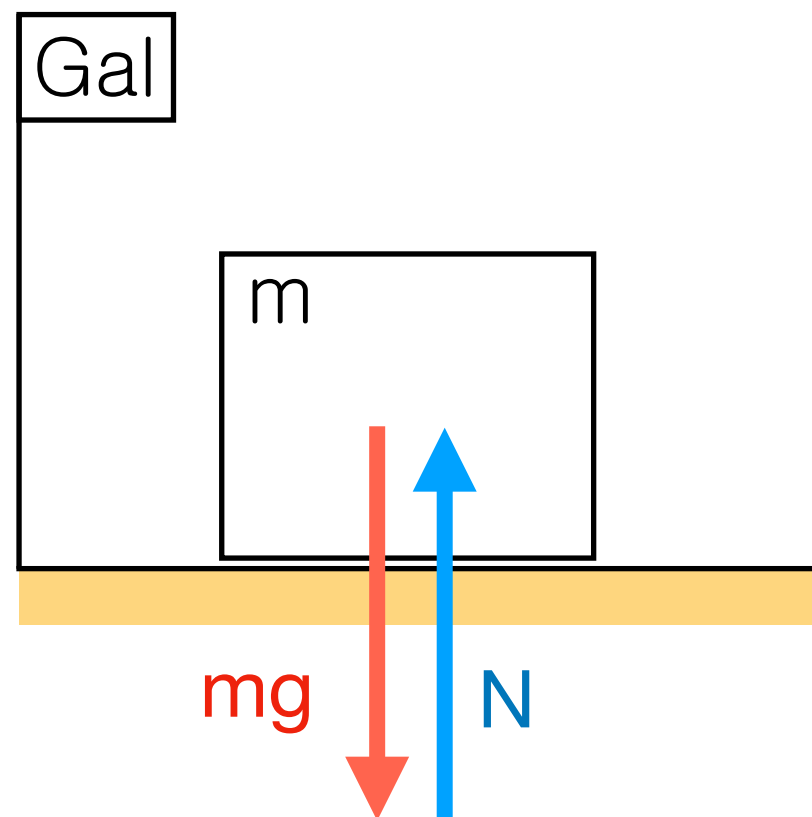
$$N > 0$$

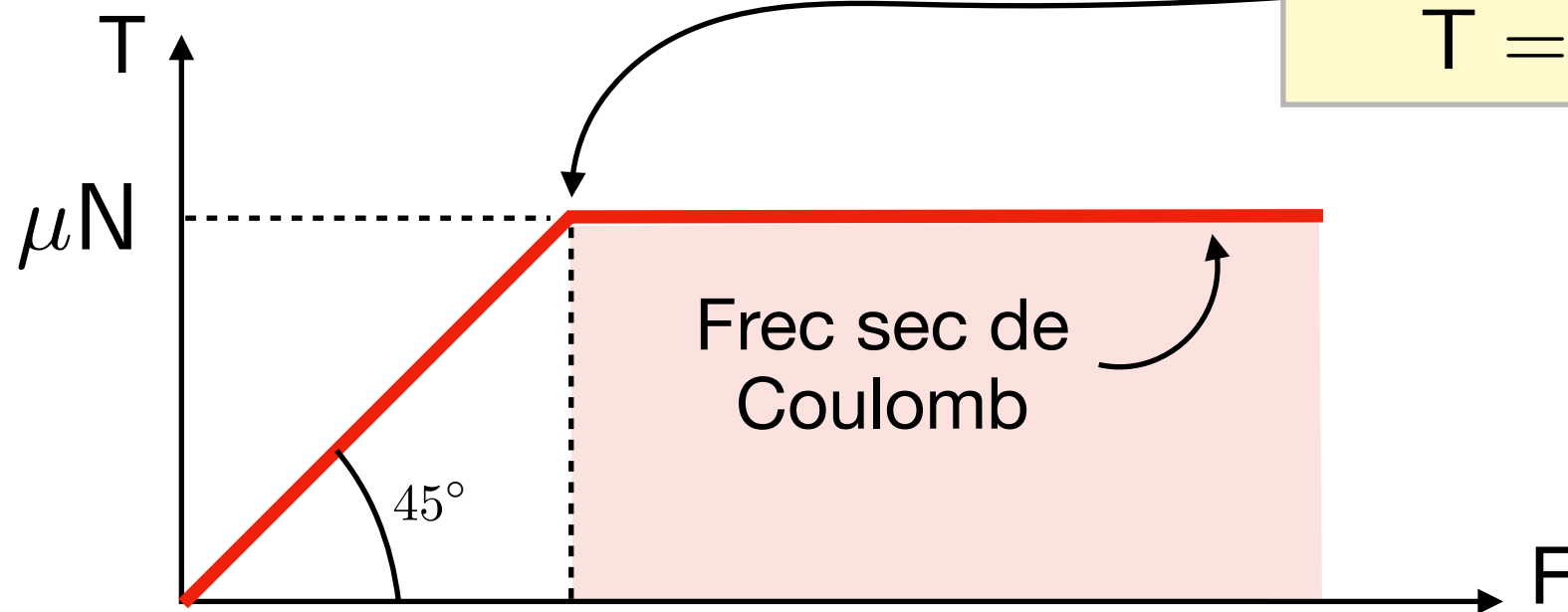
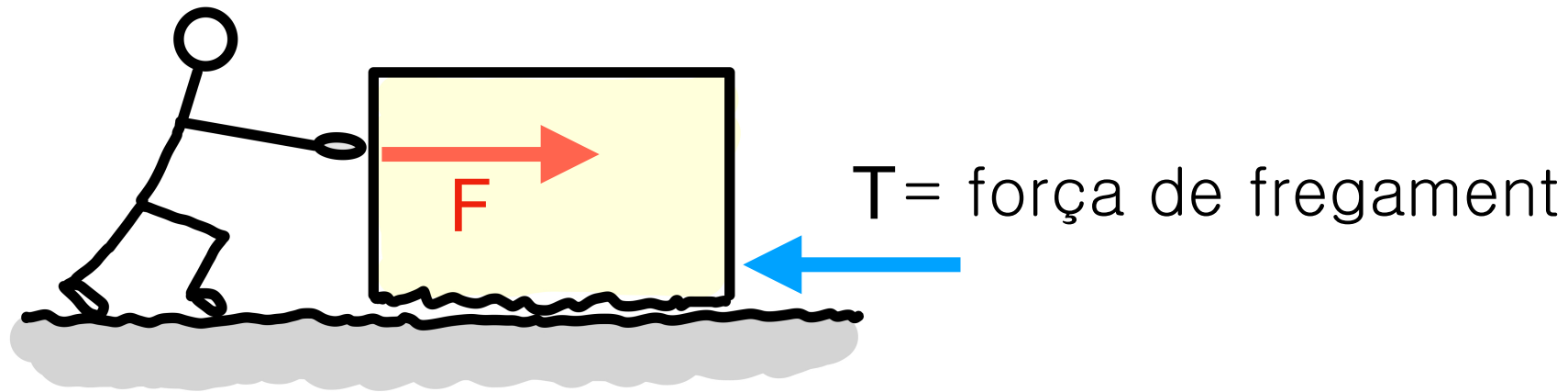
Condicció límit

$$N = N_{\text{rotura}}$$

$$N = 0$$

F enllaç degudes a fregament

fregament sense mov relatiu

T és d'enllaç

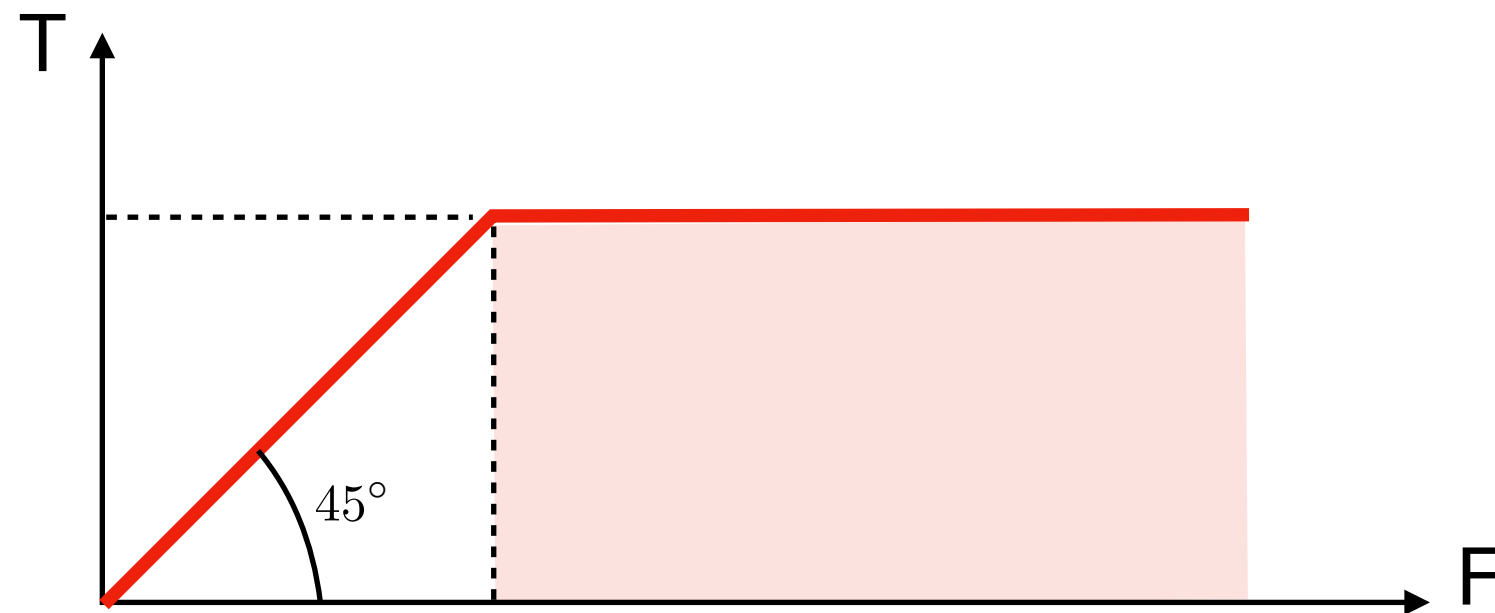
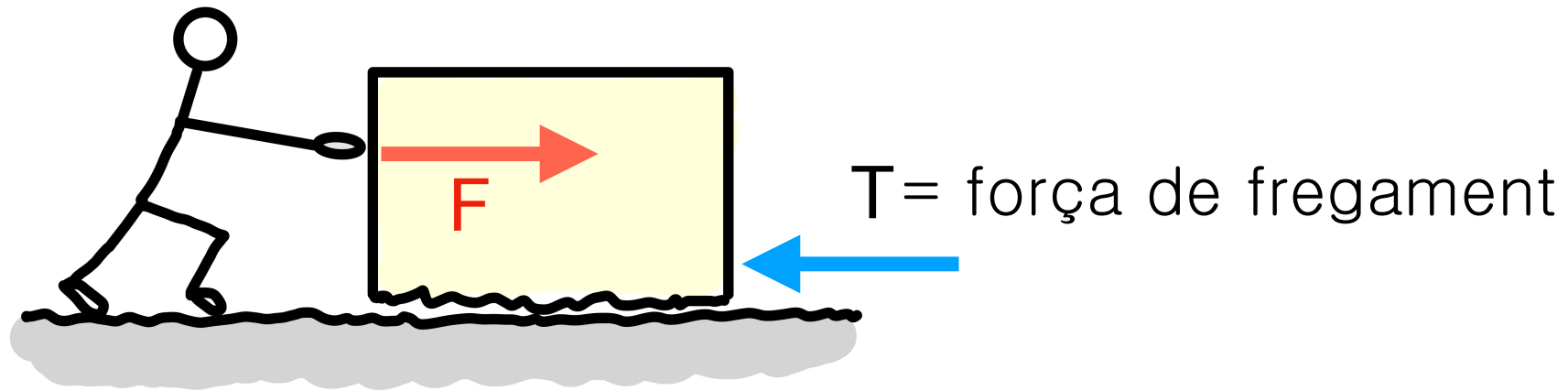
No és formulable

fregament amb lliscament = fricció

T no és d'enllaç

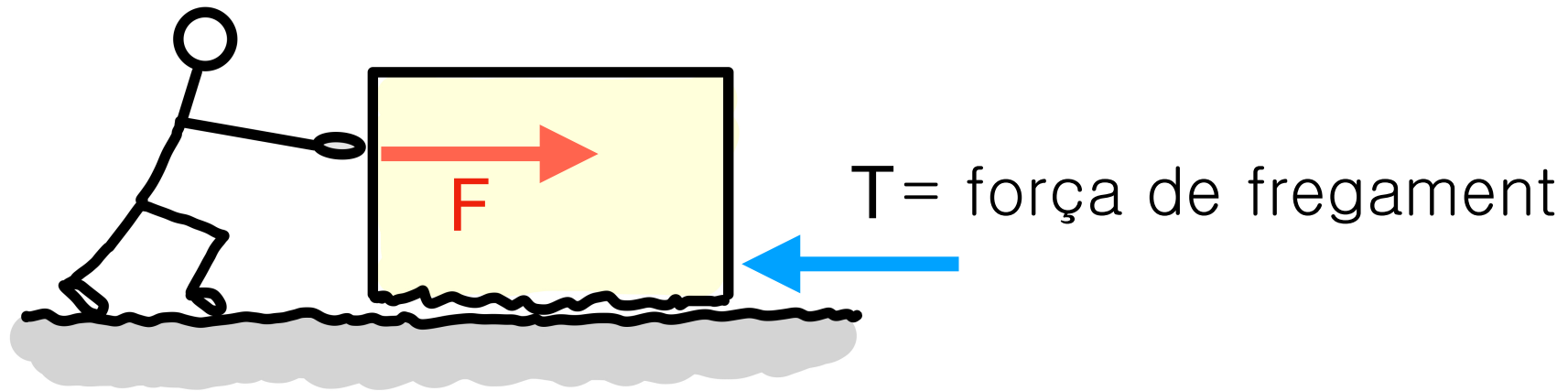
És formulable $T = \mu N$

F enllaç degudes a fregament

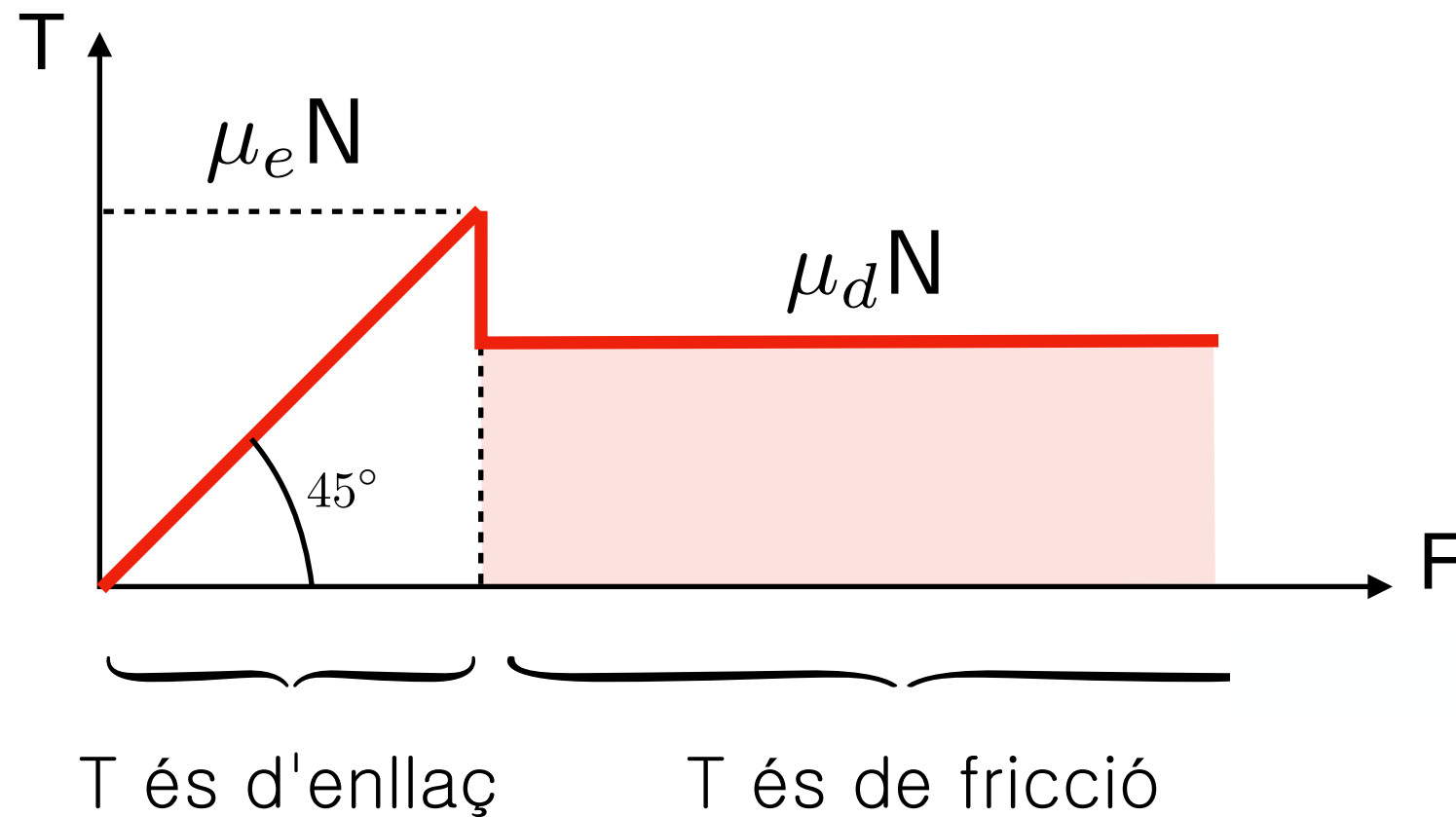

F enllaç degudes a fregament

Model
més
acurat

Hipòtesi inicial de no lliscament

En resoldre un problema, típicament:

- Suposarem $\nexists$ lliscament
- Resoldrem el problema
- Si surten valors que violen les cond. límit d'enllaç:

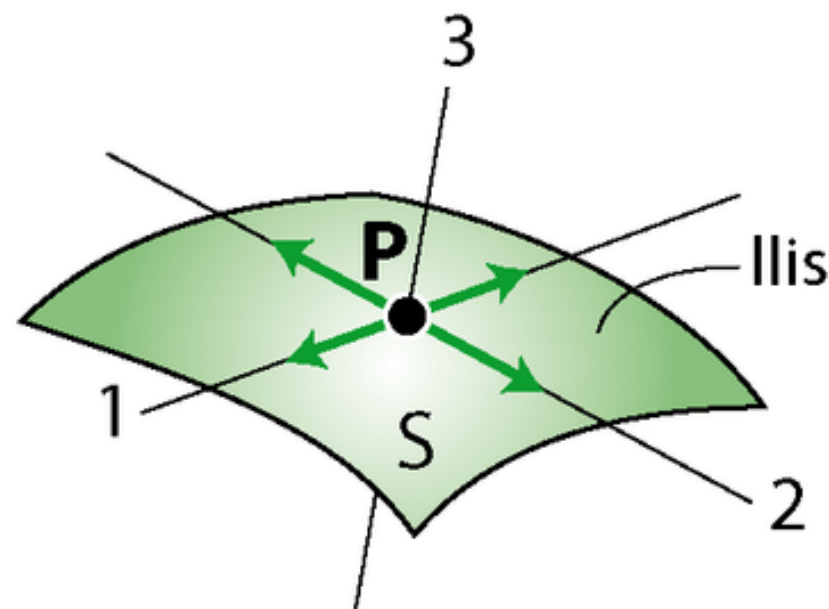

Refarem problema suposant $\exists$ lliscament

Caracterització de forces d'enllaç

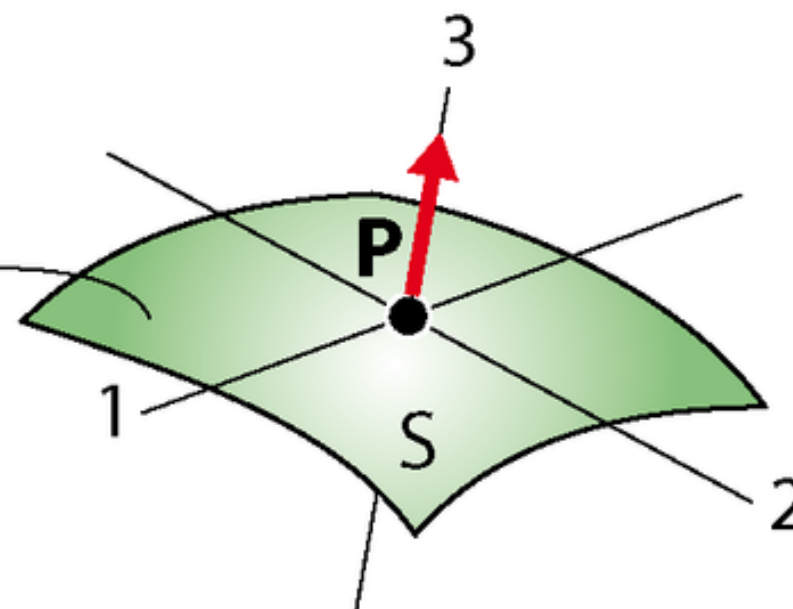
P sobre S llisa

velocitats permeses

$$\{\bar{\mathbf{v}}_S(\mathbf{P})\} = \begin{Bmatrix} v_1 \\ v_2 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

força d'enllaç

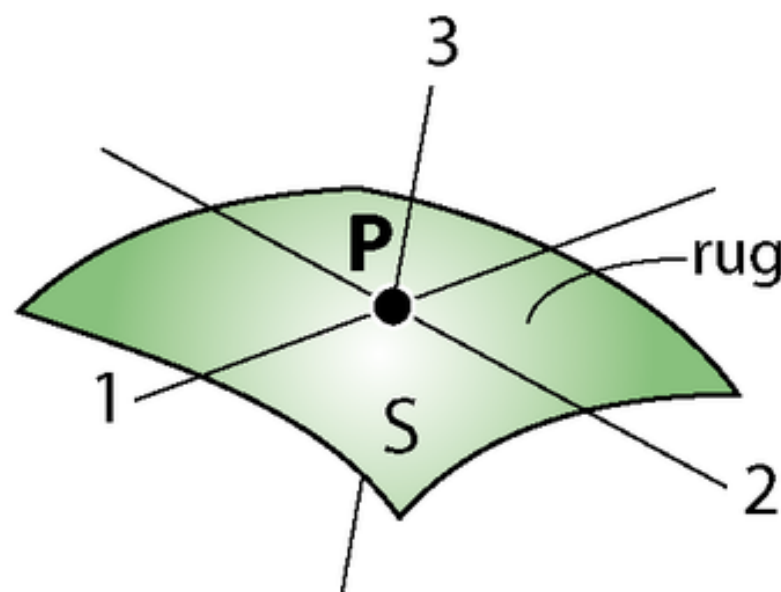
$$\{\bar{\mathbf{F}}_{S \rightarrow P}\} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \\ N > 0 \end{Bmatrix}$$

$$\bar{\mathbf{F}}_{S \rightarrow P} \cdot \bar{\mathbf{v}}_S(\mathbf{P}) = \bar{0}$$

Caracterització de forces d'enllaç

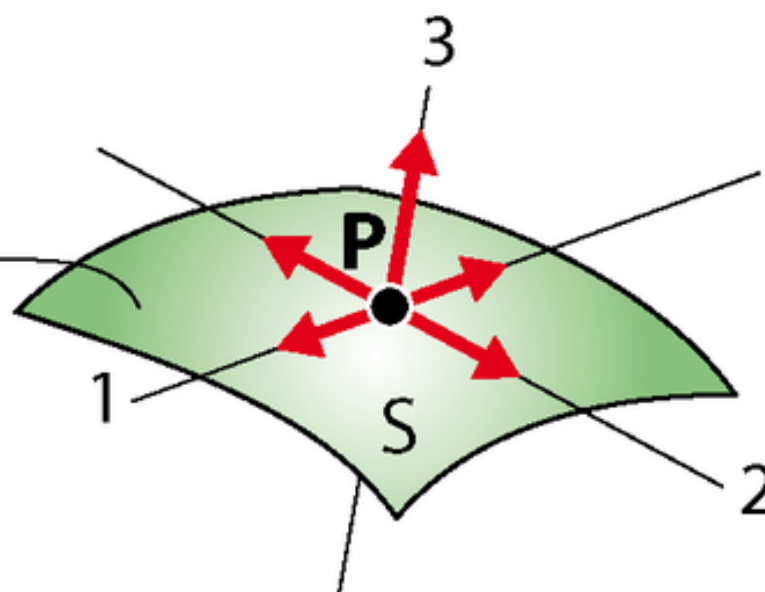
P sobre S rugosa

velocitats permeses
(sense lliscament)

$$\{\bar{\mathbf{v}}_S(\mathbf{P})\} = \begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{Bmatrix}$$

força d'enllaç

$$\{\bar{\mathbf{F}}_{S \rightarrow P}\} = \begin{Bmatrix} F_1 \\ F_2 \\ N > 0 \end{Bmatrix}, \quad \sqrt{F_1^2 + F_2^2} < F_{\max}$$

$$\bar{\mathbf{F}}_{S \rightarrow P} \cdot \bar{\mathbf{v}}_S(\mathbf{P}) = 0$$

Alerta!

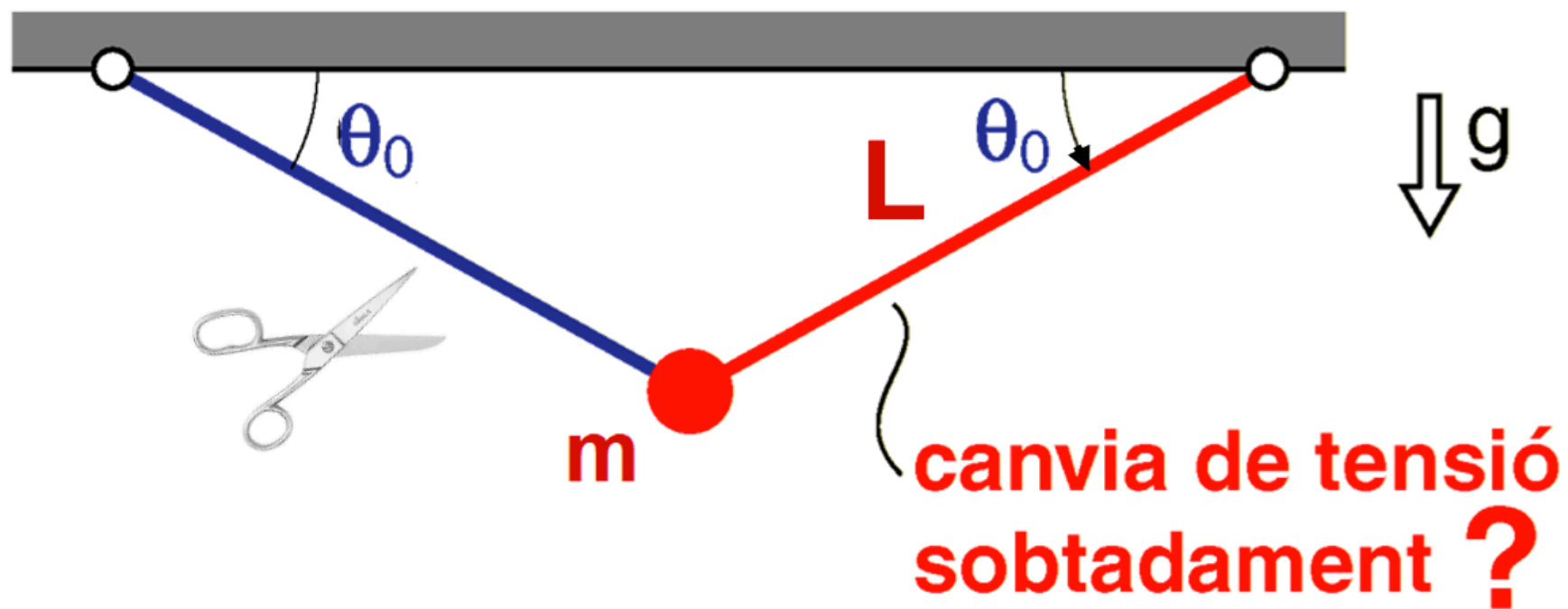
" $\exists$ lliscament" = " $\exists$ velocitat relativa en el contacte"

" $\exists$ fregament" = " $\exists$ rugositat que s'oposa al moviment"

Però no vol dir que hi hagi lliscament

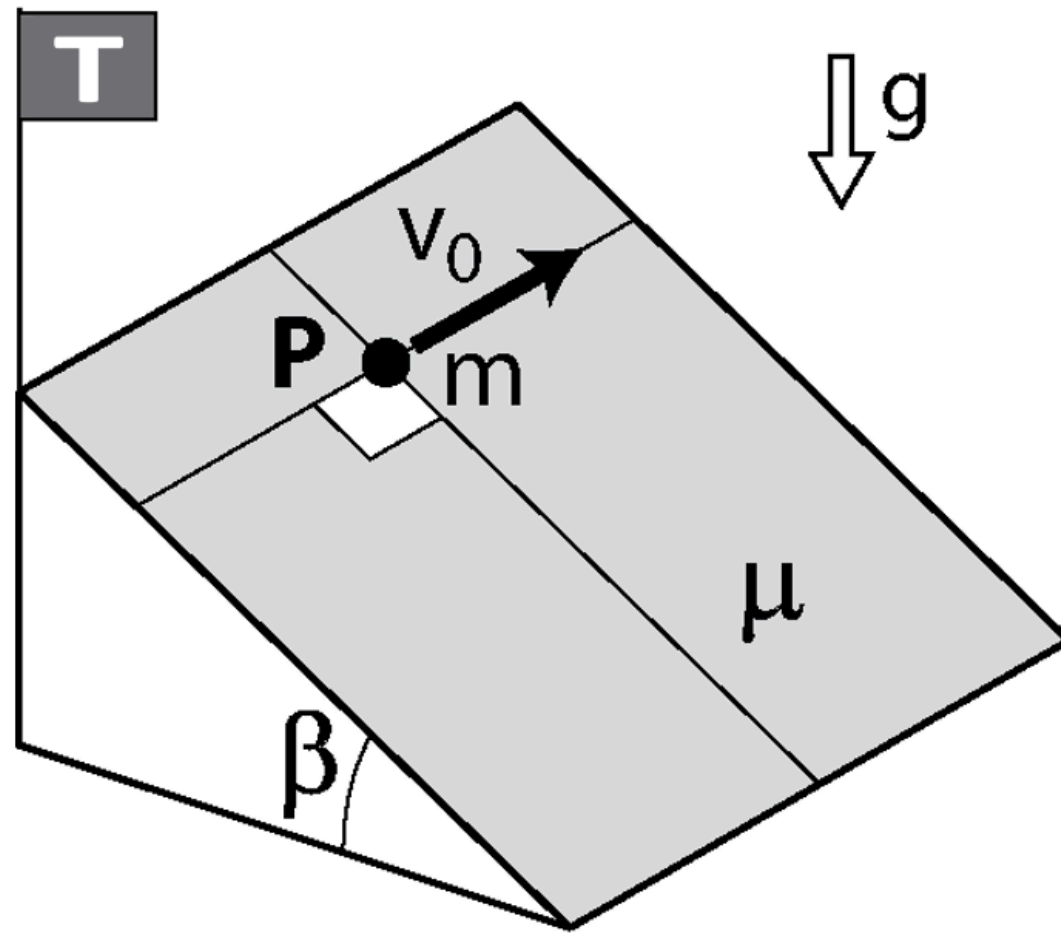
" $\exists$ fricció" = " $\exists$ fregament amb lliscament"

Exercicis dinàmica partícula

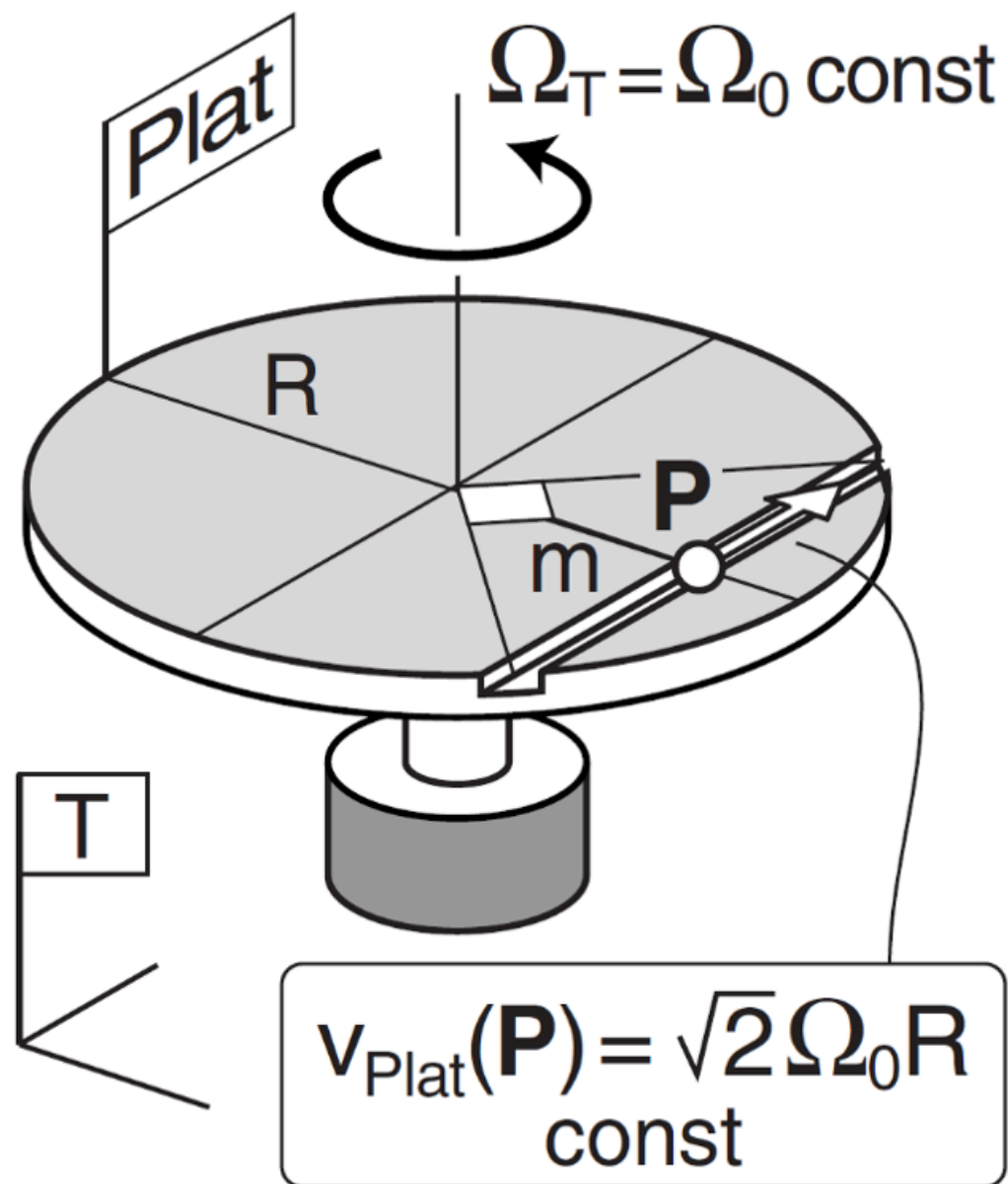

$\ddot{\theta}$ depèn de L o de m ?

$\mathfrak{R}_T(\mathbf{P})?$

$|\bar{\mathbf{F}}_{\text{horitzontal d'enllaç}}(\mathbf{P})|?$

perden contacte
per a $\theta = ?$

